

ФАРМАЦЕВТ®

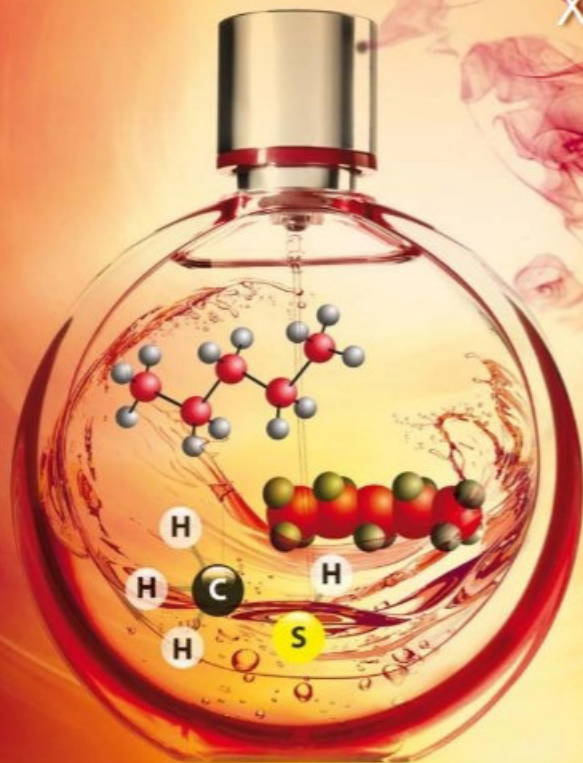
ПРАКТИК

07-09 [193] 2020

ISSN 2409-2584

ЧИ МОЖНА
ВІДЧУТИ ЗАПАХ
ХВОРОБИ?

12

Ліки ex tempore:
право на існування

4

Пневмонія знову
смертельно небезпечна

22

ГРВІ у добу COVID-19

30

Робочий тиждень:
у гармонії з часом

44

Робочий тиждень: у гармонії з часом та собою

«Рученьки терпнуть, злипаються вічєнки... Боже, чи довго тягти? З раннього ранку до пізньої нічєнки голкою денно верти...» (П. Грабовський)

Не секрет, що ще якихось 150 років тому люди, які не належали до привілейованих класів, працювали майже у режимі «чон-стоп». Наприклад, у Вікторіанській Англії тривалість робочого дня становила 12–16 год на добу, тобто 60–80 год при п'ятиденному робочому тижні та 84–112 год — за відсутності вихідних.

На наших теренах навіть після відміни кріпацтва прості люди працювали майже цілодобово, перериваючись тільки на нічний сон.

У дореволюційній Росії із 1897 р. на фабриках і заводах було введено обмеження часу робочого дня: 11,5 год для чоловіків, а в разі роботи в нічний час (а також в суботу і перед святами) — 10 год, для жінок і дітей — 10 год при 6 робочих днях на тиждень. Відпустка не передбачалася.

На щастя, протягом минулого століття тривалість робочого тижня поступово зменшувалася і в деяких країнах досягла вельми приємного мінімуму.

НИДЕРЛАНДИ

Це європейське королівство є країною з найкоротшим робочим тижнем — усього 27 год. У середині 2000-х років голландці першими в світі ввели робочий тиждень тривалістю менше 30 год, і це не спричинило ніякого негативного ефекту на економіку.

Багато громадян країни працюють по 4 дні на тиждень, причому майже завжди це молоді батьки, але є також приклади, коли такий графік впроваджують цілими підприємствами.

Погодинна оплата в середньому становить 30 доларів США.

ФІНЛЯНДІЯ

Непогано почуваються й фіни — тривалість робочого тижня у них може становити всього 32 год, хоча працюють вони в середньому по 38 год — такий робочий тиждень зазвичай встановлено за трудовими договорами. Цікаво, що у Фінляндії визначено також і максимальні межі робочого тижня — не більше 40 год. Примітно, що самі фіни впевнені, що працюють менше всіх у Європі, — такі дані надає Фінський центр економічних досліджень, посилаючись на Євростат. Місцеві аналітики вважають, що коротка тривалість роботи негативно позначається на економіці і конкурентоспроможності держави, хоча середня погодинна оплата праці — 33 долари США — ставить такі слова під сумнів.

ФРАНЦІЯ

Не є головними світовими трудоголіками й французи, що офіційно мають 35-годинний робочий тиждень. Останє є результатом тривалої боротьби профспілок за зменшення робочого дня до 6 год. При цьому обідня перерва може тривати 1,5 год. Водночас не всі громадяни згодні із таким станом речей — близько 50% осіб вважають за потрібне працювати по 7 год на день, а більше третини юристів взагалі примудряються працювати по 55 год на тиждень. При цьому варто зауважити, що безкорисливо ніхто не буде переробляти, оскільки понаднормово оплачуються щедріше, ніж звичайні робочі години.

ІРЛАНДІЯ

Ірландці працюють по 35,3 год на тиждень. Хоча на відміну від сусідів по Рейтунгу Ірландія відверто поступається французь-

Країни з робочим тижнем, коротшим за 40 год, це більше винятки із правил, оскільки переважна більшість країн дотримуються саме такого нормативу.

Але є й яскраві приклади, коли громадянин працює набагато більше. Наприклад, мешканці Японії присвячують роботі 50 год на тиждень, а працівники китайці — 80 год, при цьому середня тривалість обідньої перерви становить 20 хв

зам щодо економічного розвитку, а також впровадження сучасних технологій. Примітно, що ще у 80-х роках минулого століття ірландці працювали куди більше своїх територіальних сусідів, а саме — 44 год! Сьогодні тривалість робочого тижня скорочено, але й економічні показники від цього не вирисли.

Низька розвиненість місцевого ринку праці та інші внутрішні проблеми змушують ірландців виїжджати на заробітки до сусідньої Англії.

До речі, як і у Фінляндії, ірландське законодавство встановлює максимальну тривалість робочого тижня, яка з 1997 р. не повинна перевищувати 48 робочих годин.

ІЗРАЇЛЬ

Ізраїль також посідає непогані позиції за тривалістю робочого тижня, — середній показник становить 36,3 год. Не можна сказати, що у Ізраїльїан відсутні економічні проблеми, але потрібно робити поправку на заморожений конфлікт в країні. До речі, середньою офіційно встановленою нормою вважається 42 год, і тільки після них починають рахувати понаднормово.

ДАНІЯ

У Данії живуть не тільки найщасливіші пенсіонери, а й найщасливіші трудящі — робочий тиждень у них триває 37,5 год. Але не варто гадати, що вони навіть їх відпрацьовують повністю. Так, багато установ включають у ці години ще й 30-хвилинну обідню перерву, що зменшує кількість відпрацьованого часу до 35 год. У день середньостатистичний датчанин перебуває на роботі близько 7 год 20 хв, але заробляє при цьому цілком серйозно навіть для Європи гроші — 37,5 евро за 1 год, що на третину більше, ніж середній показник по ЄС.

НИМЕЧЧИНА

Весь світ впевнений, що німці — найпрацьовитіша нація в світі, і самі жителі Німеччини не поспішають розвіювати цей стереотип. Хоча статистичні показники свідчать про протилежне. Маючи законодавчо закріплений робочий тиждень у 38 робочих годин, німці в середньому відпрацьовують на рік всього 1,37 тис. год, що дозволяє їм посідати лідируючі позиції у світі за найменшою кількістю робочих годин — у перерахунку на робочий тиждень це всього трохи більше 26 год! Але, як всім відомо, за рахунок високої продуктивності це зовсім не відбивається на економічних показниках країни. При цьому мінімальна погодинна ставка становить 8,5 евро, тоді як середня — близько 25 евро.

БЕЛЬГІЯ

Віднедавна по 38 год на тиждень працюють у Бельгії — відповідний законопроект було прийнято в країні у 2016 р. Також було встановлено й верхню межу, яка дозволяє бельгійцям працювати 45 год на тиждень. Слід зазначити, що більшості громадян цілком достатньо й 38 год — середня погодинна оплата праці в країні перевищує 39 евро, що дозволяє їм бути лідерами за цим показником серед країн ЄС.

Отже, робочий день середньостатистичного бельгійця триває 7 год 7 хв. При цьому самі громадяни зізнаються, що з цього часу безпосередньо на виконання функціональних обов'язків вони витрачають лише 3 год 47 хв. При цьому багато роботодавців піклуються про своїх робітників, вводячи, 4-денний робочий тиждень. Їхня логіка є вельми простою: працівник, що добре відпочив та є щасливим, — продуктивний працівник!

НОРВЕГІЯ

Норвезьке законодавство визначає фіксований трудовий тиждень, який становить 39 робочих годин. Показники місцевої статистики стверджують, що середньостатистичний норвежець щодня проводить на роботі по 7 год 31 хв, при цьому прибудьється досягти одного з найвищих показників продуктивності в світі. Норвезький ВВП за людино-годину поповнюється на 88 доларів США внутрішнього продукту, що є другим показником у світі після Люксембургу.

УКРАЇНА

Законодавчими актами України тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 год на тиждень. У той же час скорочену тривалість робочого часу встановлено для працівників віком від 16 до 18 років — 36 год на тиждень,

для осіб від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють у період канікул) — 24 год на тиждень.

Своєю чергою, тривалість робочого часу учнів, що працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої для осіб відповідного віку; для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, — не більш як 36 год на тиждень.

РОБОТА «НА ДИСТАНЦІЇ»

Виклики сьогодення спонукають роботодавців та працівників все частіше замислюватися над зміною традиційних умов праці, а саме — переводити співробітників на надомну, тобто дистанційну роботу. Варто зауважити, що працювати «віддалено» можуть представники далеко не всіх професій. Зокрема, це стосується виконання тих видів робіт, що створюють незручності для сусідів.

Загалом, переваги дистанційної роботи очевидні: економія коштів на комунальні витрати з боку роботодавця, збережений час та кошти на дорогу з боку працівника. Але хвилює є думка про те, що дистанційна робота є менш тривалою, ніж праця за традиційних умов. Тривалість дистанційної роботи має бути тотальною режиму праці, що встановлений в установі, де працює людина. Тобто, якщо офіційно ваш робочий день триває з 9.00 до 18.00 (з урахуванням перерви), то й вдома ви маєте працювати за зазначеним графіком.

Безумовно, роботодавець не завжди може контролювати дотримання працівником свого робочого графіку. Але, як свідчить практика, зазвичай «де-факто» тривалість дистанційної роботи суттєво перевищує офіційно встановлені часові рамки, перетворюючись, як і в минулі часи, на працю в режимі «чон-стоп»...

Підготувала Олександра Демецька